

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!
W Imię Boże! Za Wiarę i Ojczyznę!

Na sobotę, 16-go lipca 1932 r.

Jak tworzyło się i rosło niebezpieczeństwo niemieckie w ciągu wieków

II.

Zywiol niemiecki, idąc po linii najmniejszego oporu, od tysiąca lat przedewszystkiem prze ku wschodowi.

Przysłowiowy ten „Drang nach Osten“ sprawił, że Niemiec przed kongresem wiedeńskim przeważną część rdzennej Polski był zagarnął. Prusak wtenczas już posiadał nie tylko ziemie, stanowiące kolebkę państwa polskiego z przastarami stolicami Gnieznem i Poznaniem — ale także późniejsza stolica, Warszawa, już była pod panowaniem pruskim. Niemiec-Austrjak natomiast był zagarnął Małopolskę ze stolicą Jagiellonów — Krakowem.

Kongres wiedeński w r. 1815 oddał Warszawę Moskwie, a dopiero Traktat Wersalski wskrzesił Polskę w znacznie uszczuplonych coprawda granicach i zaenodują Polskę, także znacznie uszczuploną, odebrał Niemcom.

Można było przewidzieć, i my to przewidywaliśmy od chwili zawarcia pokoju, że Niemcy, którym nie podyktowano pokoju w Berlinie, których kraj pozostawiono niedotknięty przez furję wojenną — a których później pasiono olbrzymiami fantastycznymi pożyczkami — bardzo prędko zapomni krwawą łaźnię z lat 1914—18.

Przewidywaliśmy, że Niemcy ockną się znowu, że obudzi się w nich znowu żądza krwawych zaborów, spotęgowana przez kilkanaście wieków, stosownie do zasady dziedziczności — do szaleństwa, i obudzi się w nich znowu ich obłędne mniemanie, że oni to jedynie powołani są do panowania nad światem, że obudzi się znowu osławiony „Drang nach Osten“ i że będą chcieli przedewszystkiem rzucić się na Polskę, by na dalszych ementaryskach słowiańskich budować swą potęgę, mającą panować nad światem.

Wszystkie nasze przewidywania uieşteły się sprawdzily.

Jesteśmy świadkami, jak fale rozhukanego morza niemieczyny z bezprzykładną wściekłością biją o brzegi Polski — jak Niemcy, z pianą na ustach, żądają wydania im Polski, czyli wolnej reki wobec Polski — by mogli zniszczyć tę zapórę, która im zagraża drogę do dalszego zwycięskiego pochodu na wschód.

A trudno nam uwierzyć w to, by obłędną poprostu ustępliwość polityków zachodniej Europy, która się teraz znowu tak jaskrawo ujawniła w Lozannie — niebezpieczeństwo niemieckie zmniejszyło.

Przeciwnie, jak po każdorazowym dotychczasowym ustępstwie, ono spotężnieje jeszcze bardziej.

O „nieznanych“ sprawcach napadu na ś. p. Jana Dąbskiego

Jak podaje warszawska gazeta „Robotnik“, skazany przez Sąd doraźny w Warszawie na bezterminowe więzienie, za zabójstwo prezesa cechu wędliniarzy Gettera, niejaki Szmidt był jednym ze sprawców napadu na b. marszałka Sejmu ś. p. Jana Dąbskiego.

Przypominamy, że napad ten, który był bezpośrednią przyczyną śmierci ś. p. Jana Dąbskiego, dokonany był przez dwóch wojskowych i przez kilku zbirów cywilnych. Bandyci ci rzecz prosta pozostają dotychczas „nieznani“.

„Robotnik“ zapytuje się, czy w czasie śledztwa w sprawie zabój-

stwa popełnionego przez Szmidta byli przesłuchiwani niejacy: Henryk Lulaj, Jan Piekarniak, Jan Sommer, i Bronisław Łumdan. Wymienieni mogliby zdaniem „Robotnika“ ujawnić b. wiele szczegółów napadu i przyczynić się do wykrycia sprawców łotrowskiego napadu.

Naprowadzanie na ślad napastników przez „Robotnika“ może być tylko zbożnym życzeniem, bo jakżeż mogą być wykryci lotrzy, którzy dosłownie i ściśle wykonywali tylko program swego przywódcy p. Sławka, który głosił publicznie, że „trzech kości łamać opornym p. s.łom“.

Nowa masakra chłopów na targu

Nie chcąc podawać tendencyjnie przedstawianych sprawozdań urzędowej agencji o krwawych wypadkach, jakie miały miejsce w miasteczku Jadów pow. radzymińskiego, poprzestajemy dziś na podaniu tylko krótkich wiadomości.

O istotnym przebiegu tych zajść podamy w następnym numerze gazy.

Oto w miasteczku Jadów powiatu radzymińskiego w czasie targu doszło na tle strajku zastosowanego przez chłopów przeciwko

wygórowanym opłatom targowym, do krwawych zajść.

Policja strzelała do tłumu chłopów, przewezem jeden z gospodarzy nazw. Józef Talicki został zabity na miejscu, zaś czterech ciężko rannych. Po przewiezieniu ich do szpitala dwóch z nich, a mian.: Antoni Kuczewski i Jan Siwiński zmarli.

Po zajściach tych aresztowano kilkunastu rzekomych agitatorów. Sprawozdanie szczegółowe o tych niesłychanych praktykach na polskich chłopach, podamy w nast. numerze Gazety Grudziądzkiej.

Krwawy strajk górników w Belgji

W zaglebiu węglowym Borinage buchł strajk. Robotnicy nie zgodzili się na dalszą obniżkę pensyj,

właściciele ze swej strony nie przystali, ażeby dotychczasowe pensje miały być utrzymane.

W szeregu miejscowości tego zaglebia, górnicy zorganizowali wielkie pochody demonstracyjne, w czasie których doszło do krwawych zajść z policją. Policja w wielu wypadkach, dla rozpedzenia demonstrantów, używała broni palnej, wobec czego jest wielu rannych.

Do zaglebia Borinage wysłano znaczne oddziały wojska, żandarmerji i policji. Strajk przechodzi także na inne okręgi, gdzie mają miejsce nieustanne starcia strajkujących z żandarmerją.

Nominacja nowego biskupa pińskiego

Ojciec święty zamianował ks. Kazimierza Bukrabę, proboszcza i dziekana w Brześciu nad Bugiem, biskupem diecezji pińskiej, osieroconej po zgonie ś. p. biskupa Łozińskiego.

Nowy biskup-ordynariusz piński ur. się w r. 1885 w ziemi grodzieńskiej, seminarjum ukończył w Petersburgu. Tam też został wyświęcony na kapłana w r. 1909, dziekanem brzeskim został mianowany w roku 1928.

17 zabitych, 190 rannych

Walki uliczne między socjalistami, a zwolennikami Hitlera prowadzone w rozmaitych miastach Niemczech, nie tylko że nie ucichają, ale przeciwnie coraz to bardziej wzbierają na sile.

M. inn. w ciągu jednej tylko niedzieli zeszej w bitwach stoczonych w rozmaitych miastach Niemiec padło 17 zabitych, i około 190 rannych.

Jak na jeden dzień jest to dość obfity plon wojny domowej.

Hitler grozi żydom wymordowaniem

Bardzo wielu żydów w Saksonji otrzymało w ostatnim czasie listy z pogrozkami, do których dołączono znaczki metalowe, przedstawiające powieszzonego Żyda.

Prowokacyjna treść listów, zawierających m. in. groźby samosądu i morderstw, wywołały wśród ludności żydowskiej wielkie zaniepokojenie. Autorami tych listów są oczywiście hitlerowcy.

(Red.) Zaznaczyć należy, że bicie Żydów w Niemczech jest dzisiaj zjawiskiem prawie że codziennym. Ciekawi jesteśmy, dlaczego do tej pory nie zabrały głosu w sprawie hitlerowskich ekscesów antyżydowskich, połączonych z profanacją synagog i cmentarzy, wielkie organizacje żydowskie w Ameryce i Anglii które przecież protestowały nawet z powodu drobnych awantur uniwersyteckich w Polsce.

ROZWÓJ PORTU W GDYNI.

Na zdjęciu naszym widzimy fragment portu w Gdyni, a mianowicie jego część ładową, z wieżą ciśniącą (1) i budynkami urzędu morskigo (2).

I kiedyś strasznie zapłaca narody zachodnie za te swoje błędy polityczne — a Polska z niemi, jeżeli polska dyplomacja nie zdoła za-

chodu uświadomić, czem są Niemcy, jaka ich natura, jednym słowem — jak straszne są niebezpieczeństwem dla Europy.

Niemcy już mają gotową i godną ich odpowiedź na podarek lozański w postaci 65 miliardów złotych marek niem.

Odpowiedzią Niemców na wspaniałomyślne uchwały lozańskie — to przygotowanie ponownego napadu na Belgię i sprowokowanie wojny z Francją, a więc ponownego podpalenia Europy.

Bierzmy najpierw sprawę ponownego napadu na słabą Belgię.

Otóż jeden z najwybitniejszych wojskowych belgijskich, niejaki pułkownik Requette, ogłasza w brukselskim piśmie „Nation Belge“ treść niesłychanie ciekawej rozmowy, jaką miał z niemieckim generałem von Holz, który w sposób niesłychanie bezwstydnym opisywał, jak Niemcy się przygotowują do ponownego najazdu Belgji i jak ten najazd wykonają.

Niemieckim zwyczajem general von Holz traktuje Traktat Wersalski jako zwykły świstek papieru. Wykazuje, jak Niemcy, mimo Traktatu Wersalskiego, w mig, w przeciągu zaledwie 24 godzin, staną się panami Belgji. Atak na fortecę Leodjum, która jest kluczem belgijskich fortyfikacji, miałby wyjść z Monasteru w Westfalji i Akwizgranu w Nadrenji.

Wojska, zgromadzone około Monasteru, w ciągu kilku godzin koleją i samochodami zostaną rzucone do Akwizgranu w czasie nocy. O wschodzie słońca będą już na ziemi belgijskiej w okolicach Gemmerich i Moresnet, a przed obiadem już w Leodjum.

General von Holz zaznacza najbezwstydniej, że naród Belgów, jako naród bardzo pokojowo usposobiony — nawet nie pomyśli o tem, by Niemcom atakiem, ofensywą na ziemi niemieckie pokrzyżować plany.

General von Holz stwierdza też, że w roku 1914 tylko dlatego najazd na Belgię się nie udał, tak, jak to było przewidziane, co się przyczyniło do późniejszej klęski niemieckiej — ponieważ Belgię wezwano przed najazdem do przepuszczenia wojsk niemieckich. Niemcy bowiem przypuszczali, że Belgja zrozumie bezradność wszelkiej walki — i się na to zgodzi.

Tym razem, mówił general von Holz, tego błędu Niemcy już nie popelniają.

Zbrodniarze napadną więc na naród belgijski pokój milujący, nie przygotowany do obrony z nienac-

Dobra posadka na dalsze 5 lat

P. Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek rady ministrów zamianował ponownie na okres 5-letnia prezesem Banku Gospodarstwa Krajowego gen. Romana Góreckiego.

Główną zasługą gen. Góreckiego w okresie pierwszych pięciu lat jego urzędowania na stanowisku prezesa Banku Gospodarstwa Krajowego, było wybudowanie potężnego gmachu dla pomieszczenia tegoż banku gmachu, który kosztował 39 milionów zł. Luksusem wprowadzonym w tym gmachu nie może poszczycić się nawet żaden z amerykańskich najpotężniejszych banków.

W obecnej chwili Bank Gosp. Krajowego ma zatem wspaniały gmach, ma radosno-twórczego dyrektora na nowe 5 lat i pozatem niema gotówki.

ka, by w 24 godzin zdobyć Leodjum i przekroczyć Mozę. Tam zaś sobie obiecują urządzić centrum mobilizacji wojsk niemieckich.

„Belgja“, tak szydzi nowoczesny krzyżak krwiożerczy, „będzie na naszej łasce. Za piękna to zdobycz ociągać z jej zabranieniem“.

Bandyci więc teraz już będą napadali bez wypowiedzenia wojny i oczywiście też bez oglądania się na międzynarodowe zasady i na dopuszczone przez umowy międzynarodowe metody wojowania. Będą oni zaskakiwali Europę i będą ją obracali w zgłiszczę i ruiny — i morza krwi ludzkiej —

Oh tak, to do tych łotrów podobne. To oni, takimi ich zawsze dzieje widziały.

I za darowane im przez obłędnych polityków w Lozannie 65 miliardów gotowi Europie i całemu Światu nie mało narobić kłopotu.

Przecież stać ich teraz na to. Bo 65 darowanych im, miliardów złotych marek — pozostanie im w kieszeni.

Mogą je więc obrócić na ponowne podpalenie Europy.

Ha, głupia Europa zdaje się nigdy niczego się nie nauczyć.

(O prowokowaniu wojny z Polską — później. — Red.)

KANDYDACI NA PREZYDENTA STANÓW ZJEDNOCZONYCH.

Franklin Roosevelt, gubernator stanu nowojorskiego, kandydat partji demokratycznej.

Obecny prezydent Stanów Zjednoczonych Herbert Hoover, kandydat partji republikańskiej.

Przyczyny ustąpienia Ks. biskupa Galla

Jak podaje szereg pism, przyczyną ustąpienia ks. biskupa Galla z zajmowanego stanowiska jest fakt rozluźnienia obyczajów w wojsku, czemu ks. biskup Gall usiłował przeciwdziałać, akcję tę jednak uniemożliwiły pewne sfery.

W związku z tem ks. biskup Gall trzykrotnie już w ciągu dwu ostatnich lat domagał się zwolnienia z zajmowanego stanowiska, za każdym razem wysuwając jako główny motyw tego kroku fakt rozluźnienia obyczajów w wojsku.

Biskup polowy powołany jest z racji swego stanowiska do wydawania zarządzeń mających na celu podniesienie poziomu moralnego armji. Zarządzenia te muszą być jednak wykonywane, tymczasem zaś wszystkie zarządzenia ks. biskupa Galla trafiały w próżnię. Na pisma wysyłane przez Jego kance-

larję szef gabinetu Min. Spraw Wojskowych, major Sokołowski, nie dawał żadnej odpowiedzi.

Nie mogąc zgodzić się na takie stawianie sprawy, uniemożliwiającej mu podstawową pracę na zajmowanym stanowisku, ks. biskup Gall zażądał stanowczo zwolnienia, przekazując równocześnie urzędowanie kanclerzowi Kurji; — obecnie ks. biskup Gall pełni tylko obowiązki biskupa-sufragana diecezji warszawskiej.

Na stanowisko jego wymieniają obecnie trzech kandydatów, a mianowicie ks. Mauersbergera, wiceministra Oświaty ks. Żongolłowicza i ks. Czuję; — wszyscy ci trzej duchowni stoją bardzo blisko sanacji i podobno też czyniono pewne gmach ma radosno-twórczego dyrektora na nowe 5 lat i pozatem niema gotówki.

Majątki obszarników dla Niemców, a chłopci polscy do Peru.

„Kurjer Poznański“ donosi, że hrabia Dunin-Kaźnicki sprzedał majątek wynoszący około 6 tysięcy morgów Niemcowi. Majątek ten znajduje się w powiecie leszczyńskim w pobliżu granicy niemieckiej.

W powiecie wieluńskim zaś wy-

kupiony został większy majątek, który ma być skolonizowany między Żydów.

Wszystko to pięknie — ale gdzie się podzieją chłopci, których w Polsce przybywa rocznie 300 tysięcy dusz?

Do Peru mają iść.

Hitler kpi z Lozanny

Wobec 18.000 słuchaczy wygłosił Hitler w Berlinie przemówienie, w którym zaatakował rząd Papena za stanowisko zajęte podczas konferencji lozańskiej.

Hitler oświadczył m. in.:

— Traktat lozański, który obciąża naród niemiecki 3 miliardami marek, po półroku nie będzie wart więcej, niż 3 marki.“

Jest rzeczą charakterystyczną, że jako główne hasło propagandy wyborczej hitlerowskiej obecnie podnoszą rzekomą ustępliwość rządu Rzeszy w Lozannie, oświadczając na wiecach, iż po dojściu do władzy Hitlera porozumienie lozańskie będzie wypowiedziane, aby odciążyć podatników niemieckich.

Demagogicznych przepowiedni Hitlera nie trzeba brać na serio. Tego „człowieka bez taktu“ i „tchórze bez kwalifikacji na rewolucjonistę“ najlepiej kwalifikuje ks. Curzio Malaparte w wydanej ostatnio w N. Jorku książce p. t. „Zamach stanu i technika rewolucji“.

W książce tej autor daje ciekawą charakterystykę Hitlera, o którym pisze m. in.:

Nicma on ani odwagi, ani przebiegłości — potrzebnych rewolucyjnie niezbędnych potrzebnych rewolucjonistów. Biada mu, jeśli jego zastępy szturmowe staną się zbyt potężnymi, bo wówczas przyjdzie mu do zamachu stanu, ale bez Hitlera dyktatora“.

Przeciwstawiając Hitlera Mussoliniemu, autor podkreśla brak taktu Hitlera, który wobec mas robotniczych w przeciwieństwie do Duce, nigdy nie atakuje organizacji robotniczych, ale zawsze robotnika jako takiego.

Przez organizację do poprawy bytu!

Organizujcie więc Koła
Stronnictwa Ludowego

Mniejsze dochody — większe pensyjki

Katowicka „Polonia“ podała ostatnio ciekawe zestawienie, które wykazują, jak niezdrowo prowadzona jest gospodarka w przedsiębiorstwach państwowych. Z wykazów tych wynika, iż dyrekcje tych przedsiębiorstw kierują się dziwną zasadą: im mniej dochodów z przedsiębiorstwa, tym więcej wydatków na utrzymanie dyrekcji. I tak: Dochód z monopolu spirytusowego w roku 1930/31, w porównaniu z rokiem poprzednim zmniejszył się o 122 miliony, zaś wydatki na administrację w roku 1930/31 wzrosły do sumy 5 mil. 11 tys. zł. z 3.732 tysięcy z roku poprzedniego.

Podobnie przedstawia się rzecz w monopolu tytoniowym. W ciągu dwu lat dochód z monopolu tytoniowego zmniejszył się o 34 miliony zł., ale za to wydatki na utrzymanie dyrekcji monopolu tytoniowego zwiększyły się w tym czasie o jeden milion 374 tysięcy złotych.

We wszelkich innych przedsiębiorstwach państwowych rzecz przedstawia się podobnie. Zresztą zjawisko takie w dzisiejszych sanacyjnych czasach nie powinno nikogo dziwić, wszak dla rozmaitych różnobaradziwistów muszą być posadki i to dobrze płatne. Ze w kraju nędza i bezrobocie, to furda dla nich

Prezes Witos o ruchu chłopskim

Prezes Stron Ludowego poseł Witos udzielił przedstawicielowi „Robotnika“ warszawskiego wywiadu na temat ruchu chłopskiego. W wywiadzie tym prezes Witos tak mówi:

Nie chcę przejawiać, chwalić się też nie zamierzam. Ruch polityczny, jaki z ramienia mojego stronnictwa się rozpełtał, przechodzi wszystko, co w życiu w tym kierunku widziałem, — i rwie istną falą — do organizacyjnego czynu. Fala skupiania się chłopów pod sztandarem stronnictwa ludowego nie da się opisać. Setki i tysiące zebrań chłopskich, karność organizacyjna, przywiązanie do stronnictwa, ufność mas chłopskich do przywódców, ofiarność na rzecz organizacji, istne wędrówki mas całymi milami, nierzadko na piechotę, przechodzi ludzkie wyobrażenie. Od tego mas nikt i niczem nie oderwie.

Nie psują roboty ani szykany, ani prześladowania, — przeciwnie wszystkie te rzeczy tylko chłopów łątują. Przedtem wicowaliśmy z setkami zebranych, dziś liczymy wicowników na tysiące. Tak się teraz ludzie rozpali, że małe zgromadzenie liczy się od dwóch tysięcy ludzi w górę. Na zgromadzeniach, gdzie bywam, nie wiem mniej, niż dziesięć tysięcy ludzi... W ostatnich czasach w Zamościu było około 20 tysięcy, w Zabawie pod Wieliczką 10 tysięcy ludzi, ale jeszcze żadna miejscowość nie zdystansowała Limanowej, która stanęła w tysiąc koni banderji i 32 tysiące ludzi. W ostatnich trzech miesiącach, moge śmiało powiedzieć, miałem za słuchaczy ćwierć miliona ludzi.

...Do rewolucji chłopów nie zachęcam i do niej nie prowadzę, ale do rewolucji chyba prowadzi ci, co łamią prawa, demoralizują słabych, przekupują i dokarmiają żernych, zabijają w ludziach charakter, honor, likwidują człowieka. Nieczylić pogroźek się nie boję i przed nikim się nie ulękne. Będę robił wszystko, co mi nakazuje moje chłopskie pochodzenie, sumienie narodowe i dbałość o potęgę państwa. Będę usuwał wszelkie przeszkody, jakie nam stana na zawadzie i użyję pracy wszystkich moich sił fizycznych i duchowych, by obudzić chłopów na całym obszarze Polski do obrony przed nieszczę-

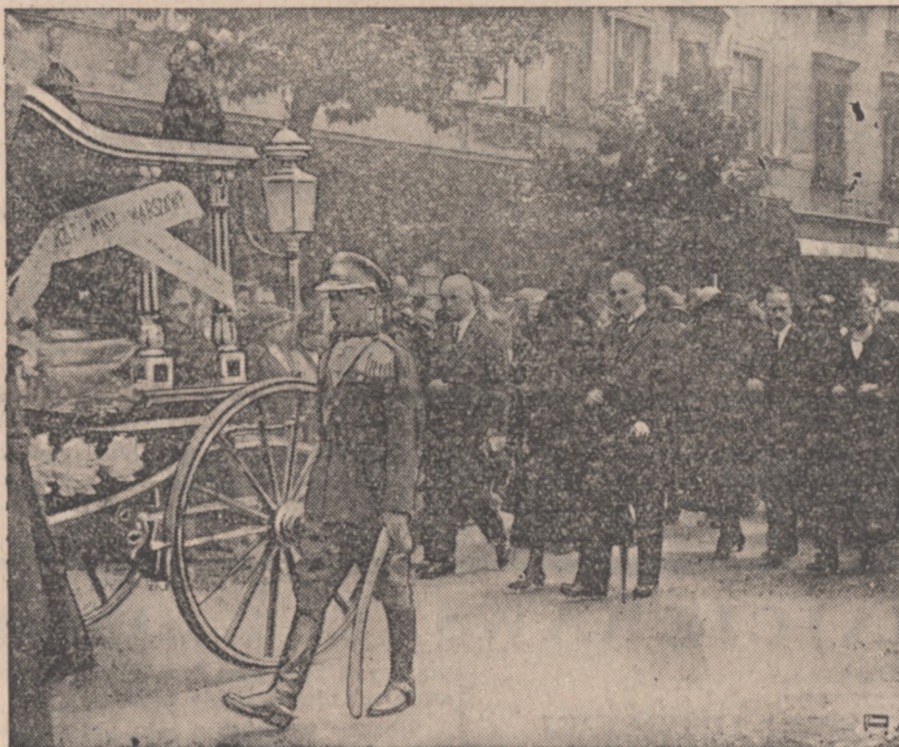
ściem, jakie w dzisiejszych stosunkach staje się groźne dla kraju i dla narodu.

...Wykończamy robotę na terenie Małopolski. Robotę organizacyjną, jaką kiedyś cały naród uznawał i uszanuje. Robimy ją swymi skromnymi środkami i nie korzystamy z nieczyjzego dobrodziejstwa, ani łaski. Z nędzarskich nieraz groszy chłopskich opędzamy wydatki i rozprzestrzeniały wśród ludu zapal do pracy dla państwa, narodu i ludu, przywiązanie i umiłowanie wszystkiego, co polskie i republikańskie, co piękne i pożyteczne, co prawne i sprawiedliwe, co wzniosłe i szlachetne. Bronimy praw boskich i ludzkich, a przedewszystkiem konstytucji „W imię Boga Wszechmogącego“ napisanej, wydanej i obowiązującej wielkich i małych. Jej obronie zaprzysięgliśmy i jej wierności dotrzemy.

— Zamość był bramą wpadową do b. Kongresówki na masową robotę organizacyjną. Dostaniemy się i na Wołyń i na Podole. Wkręcimy i na Kresy, a Wileńszczyzna zapowiada się jako znakomity teren organizacyjny w przyszłości na wielką skalę. Wzmocnimy Poznania i o Śląsku nie zapomnimy. Wszyscy posłowie ludowi — w kieracie pracy, — starzy czy młodzi. Nie próżnujemy i jesteśmy najlepszymi nadziei na przyszłość, jaka się musi poprawić i zagwarantować byt i siłę państwa. Odpadkami stronnictwa zupełnie się nie zajmujemy i o nich ani nie wspominamy. Fala przejdzie nad nimi i zmyje ich z powierzchni, jakby ich nigdy ani nie było.

...Wnet wszyscy odetchniemy po zmorze, jaka nas dusi. Chwila wielka nadechodzi i gotowa przyjdzie prędzej, aniżeli się spodziewamy.

Pogrzeb śp. Józefa Weyssenhoffa

W ub. sobotę odbył się w Warszawie pogrzeb znakomitego pisarza ś. p. Józefa Weyssenhoffa. Laureat stolicy miał pogrzeb bardzo, a bardzo skromny. Udział w tym smutnym obrzędzie pogrzebowym, wzięła rodzina, najbliżsi przyjaciele i nieliczne grono przedstawicieli świata literacko-arty-

stycznego.

Uroczysta msza św. żałobna odprawiona została w kościele św. Krzyża.

Z kościoła ruszył kondukt na cmentarz powązkowski. Straż przy trumnie pełnili Dowborczycy. Zmarły bowiem był honorowym prezesem tego Związku.

Od wrót cmentarza do katakumb nieśli trumnę członkowie Tow. Literatów i Dziennikarzy.

Nad grobem im. ministra Oświaty pięknie przemówił nac. Zawistoski, im. zrzeszonych literatów we wzruszających słowach żegnał wielkiego Zmarłego prezes Ossendowski i w imieniu Kasy Literackiej p. Ig. Baliński.

Na grobie złożono liczne wieńce. Nad świeżą mogiłą ś. p. Weyssenhoffa cała Polska korzy się w głębokim żalu po stracie tak wielkiego powieściopisarza.

15 milionów zabrały nieprawnie Kasy Chor.

Najwyższy Trybunał Administracyjny wydał bardzo ważny, chociaż mocno spóźniony wyrok w sprawie odsetek karnych, pobieranych przez kasy chorych. Wyrok ten z 13 maja rb. ustala, że kasy chorych mają prawo pobierania odsetek za zwłokę w wysokości do 6 procent w stosunku rocznym, a podwyższenie tej stawki do 24 i 12 procent praktykowane przez kasy, było bezprawne, gdyż opłaty, pobierane przez kasy chorych, nie są opłatami ani daninami, pobieranymi przez instytucje publiczne i prawno-publiczne, których dotyczyło rozporządzenie o podwyższeniu odsetek za zwłokę. Stosując tak wysokie kary za zwłokę Kasy Chorych pobrały nieprawnie 15 milj. zł. Jeszcze większe sumy odsetek figurują na rachunkach dłużników kas chorych jako należności. Zainteresowani przemysłowcy zamierzają wystąpić do kas chorych o skreślenie tych bezprawnych odsetek, figurujących na rachunkach i zaliczeniach na poczet należności bieżących odsetek, już pobranych przez kasy chorych.

GŁODNI LUDZIE RABUJĄ W SOWIETACH MAGAZYNŹY.

Głód wśród mas sowieckich powoduje, że wiele osób organizuje się w bandy i napada magazyny zbożowe w prowincjonalnych miasteczkach, a nawet w Kijowie i Piotrogradzie. W związku z tem magazyny obsadza się wojskiem, a przyłapanych na kradzieży aresztuje.

G. P. U. zaarrestowała w Kijowie kilkudziesięciu ludzi, oskarżając ich o kradzież zboża w państwowych magazynach. Z tych 15 skazano na 3—15 lat, 25 na 1 i pół roku więzienia, zaś resztę zwolniono.

JERZY SZABLICA.

43

„Miasto zbrodni“ REPORTAŻ POWIEŚCIOWY

Taksówka zrównała się z nim, a ponieważ nie dał znaku, pojechała dalej. W chwilę później nadjechała druga, lecz kapitan O'Connor przepuścił i tę i skinął dopiero na trzecia.

Był to również, jak poprzednie, wóz zamknięty, lecz przepuściwszy już dwie taksówki, O'Connor nie przewidywał żadnego niebezpieczeństwa. Instykt zawiódł go tym razem. W chwili, gdy stanął na stopniu i wetknął głowę do wnętrza wozu, dwie olbrzymie ręce zacisnęły się dookoła jego szyi i wciągnęły go do samochodu. Kapitan O'Connor był zaskoczony tą zdradziecką napaścią, lecz nie stracił przytomności umysłu. Błyskawicznie uniósł ręce i obu wielkimi

palcami nacisnął galki oczne napastnika. Tamten, ratując oczy, instyktownie zamknął powieki i odrzucił głowę w tył. Kapitan sięgnął prawą ręką do kieszeni. W tejże chwili szofer odwrócił się. O'Connor otrzymał straszny cios w tył głowy i bezgłośnie osunął się na dno pojazdu.

Samochód ruszył...

V.

Dom nad jeziorem.

Tejże nocy Ryszard Hurley wracał swym Chryslerem z Milwaukee. Gdy wóz wyjechał na szeroką, doskonałą szosę chicagoską, Hurley owinął się szelnie w płaszcz i wcisnął w kąt, próbując usnąć. W drugim kącie już drzemał John Starke. Przy kierownicy siedział Maciej Dzieciol. Lubił on prowadzić z maksymalną szybkością, w nocy, dobry samochód na bezludnej gładkiej szosie. Stzałka ma-

nometra często przeskakiwała cyfrę 100.

Hurley miał za sobą dwa pracowite dni i już jedną bezsenność. Był bardzo zmęczony, a jednak nie mógł zasnąć. Różne myśli, natrętne i dokuczliwe jak rój podrażnionych os, odpędzały sen. Wreszcie, widząc, że nie usnie, leniwie sięgnął po papierośnicę. Papieros okazał się doskonałym środkiem na uspokojenie nerwów. Hurley z wolna zapanaował nad chaosem myśli, odpędzając przykre w zakamarki mózgu i robiąc miejsce w świadomości dla myśli pogodniejszych, miłych. Wreszcie ziewnął parę razy, zgasił papierosa, wtulił się znowu w kąt i usnął.

W połowie drogi obudził go silny wstrząs. Naprawiano szosę na tym odcinku; wóz najeżdżał na jakiś ostry przedmiot, jedna z opon pękła i niemal wpadł do rowu. Starke wysiadł, aby pomóc Maciejowi. Hurley drzemał.

Po chwili obudził go donośny brzęk tłuczonego szkła. Słychać było słabnący warkot motoru.

Hurley otworzył drzwiczki i wychylił się z wozu.

— Co się stało?

Starke oderwał oczy od ginącego w mrokach nocy samochodu.

— Na Boga! — zawołał — zjem własną głowę, jeżeli to nie był kapitan O'Connor. Miał zakneblowane usta i wybił głową szybę w tej taksówce. W tem się kryje jakieś djabełstwo!

Hurley momentalnie otrząsnął się ze snu.

— Czy pan chce powiedzieć, że ktoś uprowadza O'Connora?

— Jestem tego pewien. Widziałem go tylko dwa razy, ale nie mylę się. To był O'Connor. Wytknął głowę w promieniu naszego reflektora i poznałem jego twarz. To na pewno sprawka szajki Al Capone'a. Słyszałem, że mają go na oku.

(Ciąg dalszy nastąpi.)

Tragedja łodzi podwodnej „Promethée“

Marynarka francuska okryła się żnów żalobą. W pobliżu Cherburga poszła na dno jedna z łodzi podwodnych najnowszego typu marynarki francuskiej „Promethée“, spoczywając na głębokości 75 metrów, na skalistym dnie oceanu.

Zamieściliśmy już pierwsze telegraficzne szczegóły o tej katastrofie. Obecnie nadechodzą nowe, stwierdzające, że pomimo spokojnego stanu morza nie udało się dotychczas, niestety, licznym okrętom ratowniczym, pracującym na miejscu katastrofy, wejść w porozumienie z marynarzami, zamkniętymi w pudle „Promethée“, co do których niewiadomo zupełnie, czy żyją jeszcze. W najbliższym doku, w Dunkierce, przygotowano dok pływający, który jednakże może przedsięwziąć tylko wydobycie okrętu z dna morskiego z głębokości najwyżej 30 metrów. W piątek oczekiwano przysłania aparatów dla nurków ostatniego modelu, które pozwolą dostać się do kadłuba łodzi na dnie oceanu i sprawdzić przy pomocy mikrofonu, czy ktośkolwiek z załogi jest jeszcze przy życiu.

Ponad miejscem katastrofy krążą różne holowniki i latają wodnopłatowce. Przywieziono również balon na uwięzi, który ściśle oznacza miejsce zatonięcia łodzi podwodnej.

Naczelnik sztabu generalnego portu wojennego w Cherburgu oświadczył, że władze nie zaniebają niczego, co by mogło dopomóc do uratowania załogi, dotychczas jednakże nie można nic powiedzieć, czy ratunek ten powiedzie się. Również sceptycznie wypowiedział się wiceadmirał Do, który oświadczył, że łódź „Promethée“ znajdowała się w fazie objęcia jej przez władze marynarki wojennej i podczas przedsięwziętych ćwiczeń miała właśnie wykazać swoją sprawność na morzu. Ocalony, jak wiadomo, kapitan zatopionej łodzi nie może również wypowiedzieć się, co do przyczyny nieszczęścia, ponieważ w chwili zatonięcia łodzi luki jej były otwarte i nie wiadomo, czy marynarze zdołali je zamknąć i czy nie zatonęli wewnątrz korpusu łodzi.

Co do przyczyny katastrofy wyrażane są różne przypuszczenia, jak: wzbuch, uszkodzenie maszyn, błąd w manewrowaniu, nieostrożne obchodzenie się z aparatem, pogrążających łódź. Żaden jednakże z tych punktów nie może być jeszcze ustalony, jako powód katastrofy. Kapitan łodzi podwodnej oświadczył, że podczas, kiedy sprawdzał działalność maszyn, usłyszał szczególny szum od strony kapitańskiego mostku. Miał on wrażenie, jak gdyby ktoś wpadał do wody. Udał się więc na pomost niezwłocznie, wszedł na mostek kapitański i uczył odrazu, jak podstawa usuwa mu się z pod nóg, a łódź idzie na dno. Wówczas przyszło mu na myśl, że ktoś fałszywie manewruje aparatem, pogrążającym łódź. W mgnieniu oka ujrzał się on w falach, a naokoło zobaczył kilku ludzi, walczących również z falami.

Kapitan parowca rybackiego „Itte II“, który ocalił na pokładzie swego stateczku 7 marynarzy z łodzi podwodnej, oświadczył, że kiedy zapuścił sieci niedaleko od przylądka Levi, zauważył łódź podwodną, na której moście kapitańskim znajdowało się kilka osób. Wszystko wydawało mu się najzwyklej w porządku. Nagle o 12 w południe usłyszał głośnie krzyki o pomoc, ale ze statku swego nie mógł dojrzeć, wobec czego wdrapał się na maszt i ujrzał w pewnej odległości pływających ludzi.

Łódź podwodna „Promethée“ była statkiem konstrukcji zupełnie współczesnej i najnowszej; mierzyła 90 metrów długości i 9 szerokości i miała 1379 ton pojemności. Łódź pędzona była dwoma motorami Diesla i dwoma motorami elektrycznymi. Załoga jej składała się z 65 ludzi i 5 oficerów. Ponieważ łódź leży głębiej, niż początkowo przypuszczano, wobec tego roboty ratownicze, prowadzone z gorączkowym wospiechem, nie zapowiadają,

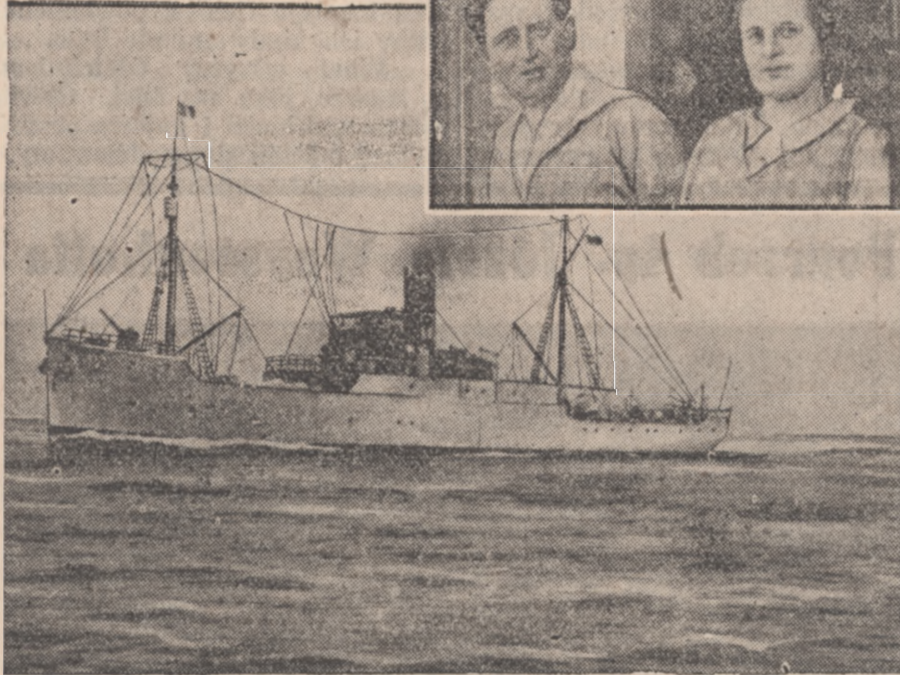
niestety, powodzenia i ocalenia załogi. Trzebaby liczyć na cud prawdziwy, mówią fachowcy, gdyby udało się członków załogi zastać jeszcze przy życiu.

Zatelegrafowano do kapitana Quaglii, kierownika poszukiwań złota na dnie oceanu, któremu udało się, jak wiadomo, niedawno z zatoniętego podczas wojny okrętu „Egipt“ wydobyć już liczne sztaby złota, z prośbą, ażeby wielkie doświadczenie swoje zechciał oddać na usługi ratowania łodzi „Promethée“. Quaglia wysłał niezwłocznie swój parowiec „Artiglio“, który stał na kotwicy w Broście i drugi parowiec „Rostro“. Na pomocy obydwóch statków włoskich pokładają ostatnie

nadzieje wydobycia „Promethée“.

Według ostatnich wiadomości, fachowi marynarze i inżynierowie uważają za prawdopodobne przypuszczenie, że jeden z majtków łodzi podwodnej wykonał fałszywy manewr z aparatem, zatapiającym „Promethée“, który z otwartymi lukami musiał niezwłocznie być pociągnięty na dno i nie mógł już wypłynąć. W chwili katastrofy na pokładzie łodzi podwodnej znajdowało się 15 osób, z których ocaliło się jednak tylko 7, podczas gdy 8 marynarzy i inżynierów marynarki utonęło.

Dalsze prace ratownicze, celem wydobycia i podniesienia „Promethée“ ponad fale, trwają z całą energją.

NA MIEJSCU STRASZNEJ KATASTROFY.

Statek „Ailette“

który jako pierwszy przybył na miejsce utonięcia francuskiej łodzi podwodnej „Promethée“. W prawym rogu rybak Nicol z żoną, którzy uratowali komendanta i 6 ludzi załogi, wyrzuconych na powierzchnię z pokładu łodzi podwodnej.

NAJCIEKAWSZE Z DNIA

Z Polski.

ZIEMI LUBELSKIEJ GROZI NIEURODZAJ.

Burze i grady które w roku bieżącym nawiedzają lubelszczyznę, spowodowały takie straty, że mimo żyznej gleby i pięknie zapowiadających się wszędzie w całej Polsce plonów, woj. lubelskiemu grozi nieurodzaj.

TRZY WYROKI W SENSACYJNYCH SPRAWACH STOLICY.

W zeszłą sobotę przed sądem dożywotnim w Warszawie zapadły dwa wyroki w sprawie zabójstwa w rzeźni warszawskiej przez niej. Sobieraję i Szmitę, prezesa związku wędliniarzy warszawskich śp. Cottera, oraz w sprawie zabójstwa przez zredukowanego urzędnika magistratu warszawskiego niej. Kujawskiego, urzędnika tegoż magistratu śp. Dembińskiego.

Wszystcy trzech oskarżeni o morderstwo skazani zostali na dożywotnie ciężkie więzienie. Zasądzony na bezterminowe więzienie zabójca Sobieraję i Szmidt przyjęli wyrok wśród bezustannego szlochu. Po ogłoszeniu wyroku osk. Sobieraję w nadziei, że mu to coś pomoże zaczął wykrzykiwać „Niech żyje B. B. S.“ (odłam socjalistów rządowych), „Niech żyje Marszałek Piłsudski“ i t. d. Niestety powoływano się w tym wypadku na tę osobę nie poskutkuje zapewne.

Pozatem w sobotę Sąd Okręgowy w Warszawie w trybie zwykłym wydał wyrok na bandę „dyktatorów“ z Karcełaka, która terroryzując handlarzy

mających budki na tym placu, wymuszała od nich wielkie sumy.

Obecny przebieg z tego sensacyjnego procesu jako też i wyrok w tej sprawie podajemy na innym miejscu.

PAULINI Z JASNEJ GÓRY OBEJMĄ KLASZTOR W BUDAPESZCIE.

Odpowiadając na zaproszenie sfer kościelnych węgierskich zdecydowali się OO. Paulini objąć klasztor w Budapeszcie. Plany klasztoru zostały ustalone w porozumieniu z Jasną Górą. Kilku Ojców opanowało już należycie język węgierski.

PONAD 100 ZACHOROWAŃ OD TRUJĄCEGO MIĘSA.

W uzupełnieniu wiadomości naszej podanej w poprzednim numerze, okazuje się że przypadków ciężkich zachorzeń z powodu zatrutego mięsa nabywanego u rzeźników w Tomaszowie Mazow. zanotowano już ponad 100. — Ponadto nadal jeszcze napływają meldunki o coraz to nowych wypadkach zachorowań.

Do miasta przybyła specjalna komisja wojewódzka która stwierdziła, że przyczyną tych zachorzeń było mięso zatrute trychninami. Wszystkie sklepy rzeźnicze zamknięto na nieograniczony czas.

Jak dotąd dochodzenia ustaliły, najwięcej wędlin zatrutych sprzedawały masarnie Goździka, Dykhofa i Rychlińskiego. Śledztwo trwa w dalszym ciągu.

NAPAD BANDY CYGANÓW NA WIEŚ.

Na wieś Słomiankę koło Wilna, w czasie gdy większość ludności wsi była na robotach w polu, napadła banda cyganów, dokonywując masowych kradzieży, przyczem porwano z pastwiska 6 koni, oraz uprowadzono 6-letniego chłopca Stanisława Górke. Na wieś o napadzie włościanie, uzbrojony się w kłonicę i kosy, wyruszyli w pogoń za bandą, doganiając ją koło wsi Mućki.

Między cyganami a ścigającymi wywiązała się formalna bitwa, która trwała około pół godziny. Tragicznym jej wynikiem było zabójstwo Nikifora Nyrkina, cygana. Kilku włościan i cyganów odniosło ciężkie okaleczenia. Mieszkańcy wsi słomianki odebrali cyganom wszystkie skradzione przedmioty, jak również dziecko i konie.

Policja prowadzi w tej sprawie energiczne dochodzenie. Kilku cyganów aresztowano.

4 SZUBIENICE W NOWOGRÓDKU.

Sąd doraźny w Nowogródku skazał Jana Bachara, Jana Malata, Stasiewicza i Hawroza na karę śmierci przez powieszenie za sobotaże, podpalenia i mordy oraz grabieże. Sprawę 18-letniego Jana Kopytko pozostałego członka bandy, jako nieletniego, przekazano do sądu zwykłego.

Ze świata.

TRAGICZNA ŚMIERĆ BATA.

Znany przemysłowiec czeski Bata, który w mieście Zlino w Czechach posiada ogromne zakłady przemysłowe wyrabiające buty wszelkiego rodzaju, zaś sklepy we wszystkich prawie państwach Europy, uległ śmiertelnej katastrofie.

Oto chcąc udać się do Szwajcarii, wsiadł do samolotu na lotnisku w Ostrokowicach. Gdy samolot wzniósł się już na 600 metrów, gwałtownie opadł, rozbijając się w drzazgi. Pilot zginął na miejscu, Bata zmarł w kilka godzin później w szpitalu.

STRASZNA KATASTROFA NA STATKU WYCIECZKOWYM.

Na wycieczkowym statku parowym „Sperber“ na którym znajdowało się około 100 wycieczkowiczów, w czasie gdy statek znajdował się jeszcze w porcie w Berlinie, nastąpił wybuch kotła parowego. Palacz parowca znalazł śmierć na miejscu, 23 osoby, w tym 14 kobiet, zostało ciężko poranionych, 25 innych osób odniosło lżejsze rany. Wybuch nastąpił na skutek przepalenia się paleniska, statek ten bowiem był bardzo starym, zbudowanym jeszcze przed 40 laty.

SKAZANIE POŚREDNIKA PORWANIA MAŁEGO LINDBERGA.

W sądzie w Flemington w stanie New Jersey w Stanach Zjednoczonych odbył się proces przeciwko Courtisowi, pośrednikowi w aferze porwania dziecka pułkownika Lindbergha. — Courtisa skazano na rok więzienia i 1000 dolarów grzywny.

PO REWOLUCJI W SJAMIE.

Po rewolucji dokonanej w królestwie Sjamu (Azja) przez partję ludową, król uznał nowy stan rzeczy i podpisał nową konstytucję, która uznaje zasadę władzy ludu. W myśl tej konstytucji król jest tylko wykonawcą woli ludu i pierwszym urzędnikiem — odpowiedzialnym przed narodem. Tylko dzięki uznaniu tej zasady uratował król swój tron i swoją głowę.

Jak widać, nawet w państwach azjatyckich nie chcą obywatele godzić się na to, by ich uważano za „naród idjotów“ i wywalczyć sobie szacunek i posłuch dla woli ludu.

Wartość pieniędzy:

Table with exchange rates for various currencies like British pounds, American dollars, French francs, etc.

Radjoprogram z Warszawy.

Niedziela, 17. 7.; Nabożeństwo ze Lwowa godz. 10.00; 12.15 — 13.10 — 15.25 17.00 Poranek muzyczny; 12.55 „Samorząd świata pracy“; 14.00 „Ignacy Łukasiewicz — wynalazca lampy naftowej“; 14.15 Utwory skrzypcowe; 14.30

„Porady weterynaryjne“: 15.05 „Co słycać, o czym wiedzieć trzeba“; 15.40 Radjotygodnik dla młodzieży p. t. „Co się dzieje na świecie“; 15.52 Pogawędka dla dzieci starszych: „Jak pan Ros od krył biegun magnetyczny“; 16.05 Płyty; 16.05 „Wiadomości przyjemne i pożyteczne“; 18.00 „Zona i nie-zona Gołatego“; 18.20 Muzyka taneczna; 19.30 Skrzynka pocztowa techniczna; 20.00 — 21.05 Koncert popularny; 20.50 Opowiadanie sportowe p. t. „35 stopni w cieniu“; 22.00 — 22.50 Muzyka taneczna.

Poniedziałek, 18. 7.; 12.45 — 13.35 — 15.10 — 15.40 Płyty; 17.00 Koncert solistów; 18.00 „Naiwna wojna“; 18.20 muzyka lekka; 19.35 Prasowy Dziennik Radjowy; 19.45 „Skrzynka rolnicza“; 20.00 Feljton p. t. „Potęga zamków

na lodzie“; 22.10 Rewja p. t. „Wesola podróż“.
Wtorek, 19. 7.; 12.45 — 13.35 — 15.10 15.40 Płyty; 15.30 Chwilka lotnicza; 16.40 „Zwróćmy uwagę na gry sportowe“; 17.00 Koncert symfoniczny; 18.00 „Kaszubi i ich gwara“; 18.20 Muzyka taneczna; 19.35 Prasowy Dziennik Radjowy; 19.45 Bieżące wiadomości rolnicze; 20.00 — 20.55 Koncert; 20.40 Feljton literacki: „Szlakiem powieści polskiej“; 22.00 — 22.50 Muzyka tanecz-

dukcjom meżatek drogą utworzenia silnej organizacji. Żywy obrazek S. Borowskiej p. t. „Ciocia Fortunia“, dalszy ciąg powieści M. Leszczyńskiej-Mittelsziedt p. t. „Bratowa z kabaretu“, artykuł W. Woytowicz-Grabińskiej p. t. „Pogotowie opiekuńcze“, sylwetka M. Kasterskiej p. t. „Malańka opatrność na czwartym piętrze“ przez J. Kiewnarską „Leon Wyczółkowski“ charakterystyka znakomitego artysty z okazji osiemdziesięciolecia jego urodzin przez St. Podhorską-Okołów, recenzja z teatrów, z książek i z kina, oraz zajmujące aktualną kobiecę wypełniają dział literacki numeru. — W dziale praktycznym mamy feljton „Pan w domu“ przez J. P. oraz artykuły: „Niecno o sadownictwie amerykańskim“ St. Schönfelda, „Dorażna pomoc na lotnisku“ przez Dr. Z. Rostkowską, „Zarządzanie gospodarstwem“, obiady dla pracującej inteligencji i przepisy p. Elżbiety.

Nadesłane.

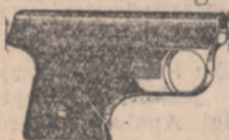
— Nr. 27 „BLUSZCZU“ rozpoczyna artykuł J. Strzeleckiej p. t. „Nie bez wyjścia“, w którym autorka nawołuje kobiety do stworzenia jednolitego frontu przeciw re-

Do Zarządu Kursów Maturycznych „WIEDZA“ w Krakowie ul. Studencka 14.

Upriejmie zawiadamiam Szanowny Zarząd Kursów Maturycznych „Wiedza“, że dnia 6 czerwca 1932 r. złożyłam egzamin dojrzałości gimn. im. św. Jacka w Krakowie. Za przygotowanie mnie do powyższego egzaminu składam najserdeczniejsze podziękowanie całemu Groum Szan. Panów Profesorów i Szanownemu Zarządowi.

Anna Fitzkówna, Gdów k/Wieliczki.

Darmo str. browning i 150 naboł U. P. 2341

strzelający z naboł do celu (bez zezwolenia) otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas zegarek ze złota francuzem nie różniącego się od prawdziwego złota 14 kar. za zł. 6.68

(zam. 60) z 10 l gwarancją, wyr. do minuty z wiecznym szkłem 2 szt. 13 — lep. gat. zł. 7.68, 12, 15 ze świecącym cyferbl. i wskazówkami 8.68, 12 kryty z trzema kopertami „Remontoir“ 13.95, 18 na rękę 12 15. Dewizki 1, 2, 4, 6 wysyłamy za zaliczeniem. Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Bez ryzyka! Wrazie niespodobania się zwracamy pieniądze. UWAGA: Do każdego zegarka dodajemy straszak Dz. U. P. 2341 i 50 naboł. Adresować: Fabr. zeg. „RADICAL“ Warszawa, Nowy Świat 21 oddz. 4.

Hodowla ziół lekarskich

Opr. Jan Biegański aptekarz i ogrodnik.

Cena wraz z przesyłką 5,55 zł.

Przesyłkę uskuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności. Pieniądze wpłać można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakiegokolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. Poznań nr. 200.420.

Zamówienia przesyłać należy:

Zakłady Graficzne i Wydawnicze WIKTORA KULERSKIEGO Grudziądz (Pomorze)

Do Dyrekcji Kursów Maturycznych „WIEDZA“ w Krakowie ul. Studencka 14.

Upriejmie zawiadamiam, że dnia 4 czerwca 1932 r. złożyłem w Państw. Seminarjum im. Piromowicza w Krakowie, egzamin uzupełniający maturę seminarjalną, z dodatnim wynikiem.

Czuję się mile zobowiązany do złożenia Szan. Dyrekcji Kursów oraz PP. Profesorom serdecznych wyrazów podziękowania za przygotowanie mnie w drodze korespondencyjnej do tego egzaminu. Wojciech Bryła, Samocice k/Tarnowa.

Książka Kucharska

Marja Ochowicz-Monatowa

Zmniejszone wydanie uniwersalnej książki kucharskiej z ilustracjami.

Cena wraz z przesyłką 7.55 Zł.

Przesyłkę uskuteczniamy za poprzednim nadesłaniem należności.

Pieniądze wpłać można w każdym Urzędzie Pocztowym bez jakiegokolwiek kosztów na konto nasze w P. K. O. Poznań nr. 200.420.

Zamówienia przesyłać należy:

Zakłady Graficzne i Wydawnicze Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu (Pomorze).

WLECIE....

najdelikatniejsza skóra pielęgnowana przez codzienne stosowanie

Kremu Simon'a,

opala się normalnie, jest bowiem zabezpieczona przed szkodliwym promieniami słonecznymi.

CRÈME SIMON Paris

Darmo Brown., str. U.P. nr. 2341 (bez zezwolenia policji)

650 naboł alarm. otrzyma każdy bezpłatnie, kto zamówi u nas słownie zegarek ze złota francuzkiego, nie różniący się od prawdziwego złota 18-to karatowego za zł. 6,90 z 10-cio let. gwar. wyregulowany do minuty

2 szt. 13.50 zł., lepszy gat. fant. 10 — 13 — 15 — kryty „Ankier“ z trzema kopertami, lub na rękę „Remontuar“ 13, 17, 19 i 25 szt. Dewizki ze złota francuzkiego 1, 2, 4, 5 — 650 sztuk naboł 1,50 zł. — Za kosztą przesyłki płaci kupujący. Wrazie niespodobania się zwracamy pieniądze. — Adresować: Firma E. JAKUBINSKI, Warszawa, ul. Leszno 60 G

Poważna

fabryka Chemiczno-Farmaceutyczna poszukuje rejonowych, pracowitych, sprężystych, znających stosunki miejscowe, przedstawicieli. Pożądani farmaceutyci. Szczegółowe oferty z referencjami i fotografiami do zwrotu nadsyłać do Towarzystwa Reklamy Międzynarodowej, Warszawa Marszałkowska 124 pod: „Farmachem“.

Ogłaszajcie w Gaz. Grudziądzkiej

Advertisement for KOWALSKINA medicine, featuring a cartoon character and text describing its benefits for various ailments.

Advertisement for Ratunkiem (Lifebuoy) featuring a cartoon character in a lifebuoy and text about its effectiveness.

Zioła Lecznice według przepisów sławnych lekarzy, przeciw chorobom żołądka, kiszki, płuc, nerwów, wątroby, nerek, pęcherza, hemoroidom, upłatom, obstrukcji, kamieniom żółciowym — kaszlowi, astmie, blednicy, sklerozie, artretyzmowi, reumatyzmowi, etc. Zadzajcie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki - Apteka

TYSIĄCE chorych na katar żołądka, wzdęcia, kurcze, bóle, niestrawność, zgagę, nudności, wymioty, brak apetytu, ogólne osłabienie etc. odzyskało zdrowie używając ziółka sławnego na cały świat doktora Dietla, profesora Uniwersytetu Jagiellońskiego. — Zadzajcie bezpłatnej broszury pouczającej! Adres: Liszki - Apteka, Lwów, Zimorowicza.

HUMOR ZAGRANICZNY.

— Tate, czy te wszystkie ptaszki z takimi krzywymi nosami jak tate, przylatują z Palestyny? („Everybody's Weekly“).

Idziesz na wycieczkę czy jedziesz na wakacje

pamiętaj że tylko wtenczas znajdziesz miłą chwilę rozrywki, gdy zabierzesz ze sobą

„Echo świata“ nr. 14-ty już wyszedł z druku i jest do nabycia we wszystkich księgarniach i miejscach sprzedaży gazet.

Cena numeru tylko 35 groszy. Abonament kwartalny 75 groszy.

Prenumerata: „Gazeta Grudziądzka“ wychodzi trzy razy tygodniowo: na wtorek, czwartek i sobotę. Przepłata wynosi w Polsce na pocztę miesięcznie 1,30 zł, kwartalnie 3,89 zł, w Grudziądzu w ekspedycji, agencjach i filjach: miesięcznie 1,10 zł, kwartalnie 3,30 zł. Pod opaską 4 — zł kwartalnie.

W dwóch dowolnych wydaniach ceny dwa razy wyższe jak w jednym. W całym nakładzie (wszystkie trzy wydania) wiersz mm: w zwyczajnych 0,50 zł, w nadesłanym 1,50 zł, w tekście 3,00 zł, na 1-szej stronie 4,00 zł.

zmieniające zasadniczego sensu, nie uprawniają ogłaszającego do żądania bezpłatnego powtórzenia ogłoszenia. Za terminowy druk ogłoszeń administracja nie odpowiada. Do numeru niedzielnego (z datą sobota w nagłówku), przyjmuje się ogłoszenia do środy rana. Opłata w miejscach zastrzeżonych zamieszcza się w miarę miejsca, bez gwarancji i tylko wtedy, gdy zostanie zapłacony dodatek 20%. Za dział ogłoszeniowy redakcja nie odpowiada. Uszadniczone reklamacje uwzględnia się do dni 8 miu.